

At sikre Fremtidens Danmark, er også at sikre danskernes mentale sundhed

Af Eva Secher Mathiasen, psykolog og formand for Dansk Psykolog Forening

For ikke så længe siden var jeg som formand i Dansk Psykolog Forening inviteret til konference med statsminister Mette Fredriksen om regeringens oplæg til "Fremtidens Danmark". Det var *kick-starten* til en politisk reform-dagsorden, hvor målet er at sætte retning for Danmark de næste ti år. Regeringen havde identificeret ti udfordringer for velfærdssamfundet. At sikre arbejdsudbuddet og at flere unge får en uddannelse, er fx en del af opgaven.

Hvis man vil sikre, at flere bidrager og bliver en del af arbejdsstyrken, så handler det i høj grad også om mental sundhed. Alt for mange danskere har stress og mange er uden for arbejdsmarkedet pga. psykisk sygdom. Frafaldet på ungdomsuddannelserne skyldes i høj grad, at de unge har psykiske udfordringer. I det hele taget er konsekvensen af mentale udfordringer alt for ofte, at man ender på samfundets sidespor. Psykiske lidelser er i dag den hyppigste årsag til førtidspension.

Det kan vi slet og ret gøre bedre.

En af de ting vi skal røkke politikerne på er, at *sundhed* og herunder også *mental sundhed* er afgørende for at lykkes med de store ambitioner for vores fælles fremtid. Jeg vil faktisk godt lægge hånden på kogepladen og sige, at man ikke kan lykkes med de politiske ambitioner uden et samtidigt løft af danskernes mentale trivsel.

Andelen af danskere, der har stress, er alarmende højt. Hver fjerde dansker rammes af psykisk sygdom inden de fylder 50 år – her er angst og depression blandt de hyppige. Og op mod 15 % af børn under ti år har psykiske og trivselsmæssige

udfordringer. Alt sammen tal, der rummer en kedelig tendens til at sende børn, voksne og familier direkte ind i de statistikker, som regeringen gerne vil vende. Tal der viser, at det er nødvendigt at investere i danskernes mentale helbred, hvis målet er at nedbringe sygefraværet og skabe flere hænder i beskæftigelse.

Et ting står helt klart. De politiske lavthængende frugter i dette reformarbejde er i høj grad allerede høstet eller fundet uspiselige. Vejen frem er ikke at svinge piskeren i jobcentrene, presse de unge igennem uddannelser eller skære i de unges dimittend-dagpengesats. Tværtimod har den slags løsninger ofte vist sig at kunne negativt ud på andre parametre.

Der er ingen vej uden om at tænke i nye politiske greb og tage en politisk beslutning om at kvalificere de regnemodeller man traditionelt bruger i Finansministeriet, når beskæftigelsespolitikken skal levere. Regnemodeller, som er blevet en administrativ benlås på virkeligheden. En del af sandheden er nemlig, at effekten af en befolkning med høj trivsel og sundhed er ganske betydelig på alle de parametre, vi regner som indikatorer på generel velstand og positiv samfundsmæssig udvikling.

Uanset regnemodellernes karakter, er det så ikke åbenlyst, at jo flere danskere, der har det godt, jo flere er vi om at holde fremtidens Danmark i balance? Ville det være så forkert at tænke danskernes trivsel, som en del af løsningen til vækst?

Hvis vi skal sikre en fremtid, hvor flere kan bidrage, skal vi også tænke forebyggelse og behandling op på en anden klinge. Den gode nyhed er, at det betaler sig for os alle sammen. •